

R E S P O N S .

Si prædictus vir eo immediate instanti , quo sibi crimen animo propositum , fuerit executus , unius dumtaxat ejusdemque peccati reus constituitur. Contra vero , si non favente rerum opportunitate ad aliud tempus protraxerit , duplicitis peccati simul se se vinculo adfringit tum properavam furti propotiti mentis intentiōtem , tum proper actum ejusdem furti consummatum .

Cujus quidem solutionis quam ducē S. Thoma proferimus in medium , hanc rationem suggesterimus ^{(a) S. Th. in sent. diff. 42. q. 1. art. 2. in corp.}

sicut sanguinissimus Doctor ^(a) : quod numerica pectorum multiplicatio sumatur ex interiorum voluntatis actuum qui sunt moraliter interrupti ; nec eodem halitus continuati , multiplicatione . Cum queritur , utrum voluntas ^(b) et alius exterior sunt diversa peccata : aut intelligitur de voluntate conjuncta adū extēriō ; aut de voluntate precedente . Si de conjuncta : sic aperte , quod unum peccatum si voluntas interior ^(c) et actus exterior , quia voluntatis non multiplicatur adū : si autem de voluntate separata ; sic est aliud peccatum , quia adū voluntatis multiplicatur : quando enim actum explētū extēriō , etiam adū voluntatis iterat : Et ideo aperte quod huius duo peccata , non proper diversificant adū extēriō ; sed proper diversificant duorum actuum interiorum voluntatis .

Propterea reus debet de duobus prædictis peccatis , in confessione facere mentionem exp̄fam , questione nimurū intellecta hoc ultimo sensu Doctoris Angelici .

C A S U S X .

C A P R A F I U S , Communione Catholice additus , degens in Anglia ubi vera religio variis vexationibus modis opprimitur , dum Catholicos alios adhortatur ut sint sua religione tenaces , & quibus exigitur mala generolo constantique perpetiantur animo , ab hereticis indigenis de improviso detegitur . Cui protinus injicit manum quidam ex eis , & sclopēto fauicū applicato , horrenda voce mortem penitentem ministrat , nisi spondet futurum ut latitanentes in his regionibus Sacerdotes indicet , & quibus conuenerat animos adiuvet , fideles in posterum hortari desilit . Ex gravi subitoque corripiente metu primitum quidquid ab oppugnatoribus existit , & promulsum exfolvit . Quia de re consultur an sit sufficiens talis metus , cui vir etiam constantissimus abloque dubio cedat , ut Caprasius immunis a peccato conferat .

R E S P O N S .

Caprasius a peccato non potest excusari , in eo quod latitantes ibi Sacerdotes præsumerit hereticis revelare . Atque ut remoto omni dubitationis anfractu manifestius unde peccaverit agnoscatur , sedulo distinguendum est genus obligationis duplex , que ab ipsis præceptis derivantur . Sed opera premitum est ipsissima S. Thomæ verba referre , qua sic le habent ^(b) : Sequuntur actus ^{(b) S. Th. 1. peccati virtualiter contineat reatum prioris peccati , p. 9. ss. art. 1. in corp.}

& quidquid per se malum & suapte natura anteridium est , circa illud potissimum veretur . Alterum dispensationem admittit aliquam , & ea spectat qua per se quidem mala non sunt ; sed , quod putentur peccata , illud habent ex aliquo præcepti interdicto . Quibus postis respondemus , 1. ut superius dīcum est , non posse Caprasium a peccato eximi , quod ex irruente subito metu oppugnatoribus præmisit , & re ipsa indicaverit quotquot in his regionibus disperitos Sacerdotes noverat delictere : propterea quod illos non ignoraret eo fine perquiri , ut vexarentur ; & illis in carcere deterris , aut etiam capitali pena damnatis vera religio scilicet excederet : quibus quidem sub quocumque praetextu velamento favere licitum esse nufquā potest ; cum naturali simili atque divino iure ex æquo interdicatur , ne quidquam adverfus Ecclesiā Christi proditorie agatur , & utriusque iuri prædicto pariter adverfetur quod quis additissimos Ecclesiæ Ministros , ipsimet Ecclesiæ inimicissimo-

rum hominum odio furorique committat . Hæc nostra responſio tota nititur eo S. Augustini ^{(b) S. Aug. in can. ita . 3. 32. q. 5.} effato : decere Christianam veri nominis constātiam , potius quilibet mala tolerare , quam mala consentire . Quod idem a S. Thoma docetur ^{(c) S. Th. 2. 2. q. 25. art. 3.} enim aliquid , inquit , prepter timorem quo refutat ^{2. q. 25. art. 3.} in corp. periculum mortis , vel quocumque aliud temporalē , sic dispossit ^(d) est , ut faciat aliiquid prohibitum , vel prætermittat aliiquid quod est precepit in lege divina ; talis timor est peccatum mortale .

2. Quod attinet promissum Caprasio metu mortis imminentis extortum , quod alios fideles demissi adhortari desideret , nihil inde criminis exfurgit : cum non etiam juvente Episcopo in proprii capituli discrimen ad illud teneatur , nec ipse presumi possit Episcopus eam ipsam Caprasio provinciam , ne excepto quidem prædicto capituli discrimine , demandatam voluntate ; quippe nullo vel apparente iure , tale quid exigere valeret , nisi aliunde & ex pastoralis aliquius officii titulo id munus Caprasio incumbere ^(d) ; quod in proposito casu nulla ratione significatur .

C A S U S XI .

L E U F R I D U S depositis in poenitentia tribunali plurimis iisque mortalibus peccatis , que virtute Sacramenti fuerunt illi plene condonata , post elapsum quasi mensis intervallum in eadem peccata rufum decidit . Numquid deno reviviscit quoad culpam priore illius peccata ?

R E S P O N S .

Evidēntē sententiā Theologi quocumque peccato mortisdatā sunt bona opera , reviviscere eadem virtute poenitentia subsequentis . At non ita est de peccatis que fuerunt abolitionis beneficio secundum remissa : inauditum namque est & omnino pugnans , ut quod extinctum & penitus refectum est , ad vitam rursum redire dicatur . Sic opinatur Gelasius Papa apud Gratianum ^{(e) Gelas. 1. De Gen. Clementia , inquit , dimissi peccata , in ultionem ult. can. 1. De penit. fin. 4.} et . Profper ab eodem Gratianus laudatus eamdem quoque tenet sententiam , cum dicet : Qui recedit a Christo , & alienus a gratia finit hanc vitam ; quid nichil in perditionem cadit ? sed in id quod remissemus , est recedit ^(f) .

Observandum tamen est : licet quae dimissa sunt peccata nec quoad culpam nec quoad debitum penitentia ex subsequente alio peccato mortalia formaliter reviviscant ; certum nihilominus est hunc subsequenti peccatu graviorē subesse tum Dei , tum divina misericordia contentum , & eo ipso multo magis accrescent , severiori proinde pena fieri contingūt . Et hinc est quod passim doceatur a Theologis ^{(g) post S. Thomam , huiusmodi peccata virtualiter reviviscere ex novo superveniente postea mortali peccato , quod nimis annexum habeat ingrati in Deum animi virtutem .}

Sed opera premitum est ipsissima S. Thomæ verba referre , qua sic le habent ^{(h) S. Th. 1. peccati virtualiter contineat reatum prioris peccati , p. 9. ss. art. 1. in corp.}

in quantum scilicet aliquis homo secundo peccans , ex hoc ipso videtur gravius peccare , quam prius peccaverat ... multo autem magis contentum Dei bonitas , si post remissionem prioris secundo peccatum intercurat ; quanto magis est beneficium , peccatum remittere , quam peccatorum fulnere . Sic igitur per peccatum sequentem pontentiam , redit quodammodo reatus peccatorum prius dimisorum : non in quantum causarum ex illis peccatis prius dimissis ; sed in quantum causarum ex peccato ultimo perpetrato , quod aggravatur ex peccatis prioribus : Et hoc non est , peccata dimissa redire simpliciter , sed redire secundum quid ; in quantum scilicet virtualiter in peccato sequenti continentur . Ea de re consuli potest eruditus Yambertus ⁽ⁱ⁾ , qui de propria quæstione fuit admodum differit . Qui voluerint matrem eamdem copiōfiori pleniorique filio tractatam inspicere , legant sanctum Thomam in locis ad marginem indicatis ^(k) .

Vide ^(l) COMMUNIO Calus . 3. Mauritius .

PEN-

PENSIO ECCLESIASTICA .
Q uod appellatur , PENSIO ECCLESIASTICA , est jus percipiendi fructus , ex alieno Beneficio ^(a) .

Pensionem Ecclesiasticam , in se ipsa , consideratam , sic definit Bouchel ^{(a) P. 1. part. 2. 2. n. 715. (b) Biblio. can. t. 2. p. 159. col. 1.} (b) , moderata quedam portio , ex redditibus Beneficii , auctoritate Superioris , ad tempus separata , per modum quantitatis , & cum causa alteri assignata .

Ut legitimus sit illud jus debet niti 1. vera realique illius inopia , cui pensio ministratur , adeo , ut , non nisi pensionis ope , vita necessaria sibi suppeditare possit 2. Auctoritate Summi Pontificis quippe , et potestatis prærogativa solus gaudeat , qua Canonica efficiat atque legitimam , retentam , alicuius Beneficii dimissi fructuum , portionem ; aut pensionis , ex aliquo Beneficio alteri collato , percipiendæ facultatem . Neque vero sola sufficit , in Gallia , concessio Papæ , ut jus illud perfectum ratumque censeatur , atque suum possit effectum sortiri . Præterea namque , ut eo perveniat , agendum est ex constitutis a Principi Legibus , de quibus sumus deinde tractatur .

Est unicus casus , in quo potestas inest Episcopo , pensioni , in gratiam resignantis , instituenda , auctoritatem afferendi ; quando nempe Beneficium resignantis , eo fine , resignatur , ut considerato tum Ecclesiæ tum boni publici , majori commodo , alteri Beneficio uniatur .

Olim pensio assignabatur in aliquo fundo Beneficii , cuius , novus titularis , usumfructum permittebat ei , cui pensio ministrabatur . At usus hodiernus invaluit , ut opportunioris , utriusque , facilitatis causa pensio , præsenti pecunia , conferretur .

Inordinatae prorsus ac omnino perversæ sunt , si loquamur , tum ad normam Canonum , tum ad ipsummet rationis dictamen , quotquot in gratiam Laicorum , statuuntur , de Beneficiis pensiones . Juxta Arrestum Parisiensis Senatus 16 Martii 1562 Equidem D. Comes de Marfan , illustri Lotharingia familia , Princeps ortus , qui , 1000. librarium pensionem , ex Episcopatu Cadurcensi , accipiebat ; cum Dominam d' Albret uxorem sibi duxisset , Pontificium rescriptum obtinuit , quo , conceptis verbis , tum quibuscumque consuetudinibus , tum Provincialium quin etiam Generalium Conciliorum statutis derogabatur ; ac sibi adjudicata pronunciato , ea de re , Arresto ab ampliori Consilio , pensionis possessionem deinde retinuit . At ejusmodi Arrestum , non nisi post & consequenter ad Diploma ab ipso Rege concessum , quo , memorato rescripto , Regia auctoritas afferebatur lacrima fuit . Aliunde vero agebatur , in eo negotio , de materia mere Ecclesiastica . in qua supremus Moderator habetur Papa , quantum scilicet ad ea , quæ non officiunt liberatibus nostris , quæ Canonum antiquorum fundamento maxime nituntur ; unde , exemplo simili , nihil quidquam consequens esset potest . Quemadmodum probatur ex memoriali quodam libello , qui in Biblioteca Canonica Bouchel , interponitur ^{(c) Bouchel . tom. 2. p. 200.}

Nullam potest Papa , in Curis , in quibus Patroni Laici jus nominationis obtinent , nisi accendeat eorum explicito consensu , pensionem indicere ; ut docetur a Rebus , in exponentis clausulis , quæ tertiae parti simplicium Romanorum provisionum inferuntur ^(d) ; Molinæo in regula de publicandis ^(e) , cæterisque Canonici Juris interpretibus ad marginem appellatis . Quod idem intelligentiam quoque est de pensionibus , quas veleret absque consensu Regis , tam in Episcopatibus , quam in Abbatibus , assignare ^(f) .

Non potest qui ratione pensionis alicuius Beneficiarius est , Beneficio suo , propter non solutam pensionem , restituīt ; nisi , contra detractatorem debitorem , sententia primum dicta , manitus fuerit : quidquid ea de re fuerit ab utroque compertum , peculiaris pactionis , conflatum . Qui vero ita beneficio suo , ex sententia redditur , jam non potest , eo in casu , acquisitas sibi pensionis usuras , exigere .

Eo perveniri non potest , ut de Xenodochi redditibus institutur aliqua pensione ; nisi sub titulo beneficii , ipsum fuerit erectum . Quæ quidem exceptio , in interpretatione Regii Edicti 1672 disertis verbis exprimitur .

Qui apud Romanam Curiam agit , ut pensio sibi quædam instituatur ; declaranda , in data Summo Pontifici supplicatione ; quæ sibi de alio beneficio jam ministratur , pensione , nulla ratione tenetur : At excipiendi sunt a prædicta regula Religiosi , qui , pensionem de beneficio a se resignato , sibi retineant , reponunt : Si enim contigerit , eos , aliqua jam pensione potiri , de expimenda ea omnino tenentur .

Pontis Tom. III.

D 2

Quan-

(d) Rebus . in cap. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990.

40 PENSIO ECCLESIASTICA.

Quando; quis pensionem assignari sibi postular in quodam beneficio, in quo pensionis alia jam constituitur: de priori ista pensione, ac de ipsius pretio, tenetur supplicans, expressam, in supplicatione sua, facere mentionem.

Successor Parochi, qui pensionem in sua constituit; ad eam pensionem, ei, cui ministrabatur, solvendam, non adstringitur: nisi, quæ ejusmodi pensioni robur addidit, signatura Romana, agente summo Procuratore Regio, fuerit supremi Senatus auctoritate comprobata: Quod intelligendum quoque est, de quibuscumque cæteris pensionibus constitutis, in beneficiis, quæ continua residentia onus imponunt: alioquin hujusmodi pensiones, non reales, sed tantummodo personales censentur; nec possunt ex jure Titularium, qui de beneficiis suis eas sibi retinuerunt, amplius exigiri.

Quæcumque pension statuatur in beneficio, quod continua residentiam requirit: summam 300. librarum ab omni quocunque onere solutam & immunem, numeraria pensione residuam Titulari semper superesse oportet, foretis preventibus, & qui Ecclesiæ incrementi nomine circumferuntur, redditibus, quantum ad Parochos, in computationem summae prædictæ non adductis. At quod pertinet ad Canonicos, distributiones quotidianaæ, in complendarum 300. librarum subsidiū veniunt; propterea quid sibi ipsi impetrare debeant, si privatione illarum quandoque mulcentur. Si vero aliquanto plus pensionem superare, nec summam 300. librarum Titulari residuam superesse contigerit: licet eam ipse constituerit, potest, intra limites ab Edictis prescriptos, a Judicibus restringandam, exposcere: quod nonnisi de Titularibus, qui ad onus continua residentia tenentur, volumus intelligi.

Quæ apud majus Concilium obtinet Jurisprudentia, nullam admittit decessio nem, de pensionibus, quæ in Consistoriis beneficiis, ex Regio nominacionis diplomate assignantur: quod evinci potest ex compluribus Arrestis ab ipso Tribunalis pronunciatis (a).

Non potest retineri pensio de aliqua vel Cura vel Præbenda, nisi post completam quindecim annorum possessionem, ac præstata, per idem temporis spatium, quæcumque a munia, quæ ad dicta beneficii pertineant. Juxta Edictum nostrum Junii 1671. in tabulas tum supremi Senatus tum amplioris Consilii relatum, atque subsequentem illius interpretationem mensis Decembri 1673.

Religiosi ordinis S. Benedicti de Congregatione S. Mauri, directam sibi, sub titulo gratia spcialis Bullam, ab Urbano Papa VIII. impetraverunt, qua, beneficia ab eis pendentia, ut possint faciliori via recuperare, facultas ipsi impetratur assignandarum, tum religiosi Ordinis sui non reformati, tum secularibus Commendatariis, qui voluerint sua beneficia resignare in gratiam aliqui-jus religiosi de Congregatione prædicta, pensionum, quæ ad redditus usque uniuersaque beneficii justo pretio valeant assurgere (b). Quæ Bulla in Commentariis tam si premi Senatus, quam consilii amplioris, inscripta fuit.

Habetur quæcumque pensio, tanquam temporalis quidam redditus; adeoque cum aliquo Beneficio permutari nunquam potest.

Quamquam ex contracto matrimonio a Beneficiario quodam, ipsius non modo beneficium cuius Titularis erat, sed etiam, quæ de quibusdam aliis beneficis pensiones ei obvenire posuerint, pleno iure vacare censeantur. Ab ea tamen generali regula, Pauli V. Bulla (c) admetit Equites S. Lazari, a quibus etiam matrimonio conjunctis, permisit, retineri & percipi pensionem, quæ 500. Ducatum aureorum de Camera Apostolica, numerum non excederet; modo ad tertias nuptias non convolarent: atque ista Bulla, consequenter ad Regium diploma ipsi Equitibus impertitum, in tabulas amplioris Concilii relata est.

Quicumque in Gallia, ratione pensionis aliqui, in Beneficio quodam defertur, ad supplendam quætam usque pensionis suæ partem tenetur, pro solvendis loco Titularis, tum quæ Regi a Clerico conceduntur, gratuitis donis, tum cæteris vectigalibus extraordinariis. Quemadmodum a Concilio de rebus ad Regnum pertinentibus constitutum est, 26. Octobris 1671 (d) juxta pactiones initias Regem inter & Clerum 6. Aprilis 1666. & 13. Novembris 1670.

Non potest extingui pensio, numerata certa pecunia summa, nisi summi Pontificis auctoritas accesserit: sed licet omnino est, ab eo, qui jus ad ipsam acquisitum habet, debitori in integrum gratuitoque remitti.

Materiam istam hic loci fusius non prosequimur: quoniam subsequentium decisionum prima expositione est, quæ spectant originem, historiam, causamque ini-

(b) Bul. Urt.
Bullian. III. art.
no. 1624.

(c) Paulus V.
in Bulla Romani-
cus anni 1607.

(d) Bonelli.
Bibliot. Cano-
ni. t. 1. p. 216.

41 PENSIO ECCLESIASTICA.

institutarum Pensionum, & ceteri casus subjecturi sunt, quandonam pensiones licite vel illicite censeantur.

CASUS PRIMUS.

PASCHASIUS, in loco S. Aidainæ in Campagna & natus & Parochus; & Germanus in loco S. Clementis prope Andegavum, unde etiam exortus est Parochus, de Curia suis permundans cogitant: ut propria tum utilitatis, tum voluptatis causa, solo natali uteque possit illa ratione reddi.

Ista duo Curæ supponuntur quoad annum redditum omnino partes, quippe qui ad summam usque 1200. librarum pro unaqua confletur; aliunde vero sunt in duabus constitutas provincias, in quibus annona cibariaque codem utcumque pretio comparantur. At quantum ad onera, longe profus dispare.

1. Cura quam Germanus possidet, non nisi 100. librarum anno vestigali oppigneratur.

2. Vicarius nulli est sumptu Parochi, sed ex terario fabricæ, stipendum aliquod honorarium, pro ratione muneris ei deferunt, quod idem, Ludi-Magistro quoque illius Parœcia, Parochi nihil inde oneris suscipiente, præstatur.

3. Neque pauperes ipsi quæcumque impensarum important; Est enim illuc instituta quædam caritatis socialitas, quæ, ex anno piarum collectionionis provenit, pauperibus loci vita necessaria plusquam abunde sufficit, quippe residua etiamnum superfit, quæ 600. librarum & amplius summa, reservatur.

4. Aedes Curiales farciendæ, sumptibus ipsius non incumbunt, sed fabricæ.

5. Fumento vinoque redditus Curialis solvitur, nullo, de ista perceptione, sumtu emergente.

6. Ipsius Parœcia distarum a se invicem habitationum distanti nulla disjungit; sed omnium illic habitatorum domicilia tanquam in modum vici colliguntur.

7. Tandem pulcherrime stat, nec, nisi durum exiguum leucarum distantiæ, dirimitur ab opido, quod urbi Regni præclarissimum formam profus exquazat.

Contra vero cura, quæ Paschasius fruitur. One-ratur anno tum Decimatum tum aliorum vectigalium tributo, quod ad 300. libras usque affigit.

2. Tam vicarius, quam Ludi-Magister ipsius sumtibus solvuntur.

3. Parœcia ejus in immensum distenditur, quod in ea nempe complices villulæ a se invicem maxime distantes, continentur.

4. Pauperum sustentandorum, ædiumque Curialis farciendarum onus incubit Pafori.

5. Necesse est decumas, aut elocari, aut ingentibus impensis ab eo colligi.

6. Nec viciniæ quidquam habet ipsius cura, cum cura S. Clementis five quad situm, five quoq;

Cum ex eo, quod inter prædictas curas discriminis interest, refiliat quod memoratas circumstantias omnino dispar inæqualitas. Quaritur utrum Germanus Parochus S. Clementis pensionem quædam sibi retinere non possit, de redditibus illius curæ, quam cum cura sanctæ Aidainæ permutationis causa, resignare Paschasius meditatur?

7. Ut sibi, ex reservata pensione obveniat, unde pauperes illius Parœcia sufficiantur queat, quippe in eorum gratiam nihil omnino præfixi subdidit, nullaque caritatis socialitas illic reperiatur.

2. Ut inde sibi levientur sumtus, tum de perfolventis decimis ceterisque oneribus, tum de supplendo, sacerdoti vicario, honorario stipendo, atque curialibus farciendis ædibus.

Secundo, posito, quod possulata pensio sufficiens juris fundamento innitatur, quantum ipsam esse, servata quæcumque æqui bonique ratione, oporteat?

R E S P O N S .

Jam demonstratum est, juri communis plurimum adversari, quæcumque pensionum institutionem,

Tentis Tom. III.

esque currente primâ ætate, in Ecclesia fuisse prorsus inauditas. Quæ suppedantur ab antiquis prima quinque exempla, occurunt in Chalcedonensi Concilio generali, quod circa medium quinti faculi habutum est, & apud S. Gregorium Magnum: Eaque omnia spectant ad Episcopos, qui cum depositi essent, angustis rerum necessariaum premebantur; aut lenio infirmitatumque corporearum incommodis confecti, sua jam obire mutuæ, affuetaque præstare vices, per valetudinem jam non poterant: aliunde vero pensionibus adeo exiguis, iis Prelatis succurrebatur, ut vix ac ne vi quidem eorum vita sufficeret sobrie frugalityque sustentandæ.

Inruit postea Beneficiariorum nubes ingens, qui prioribus illis exemplis, ad suam habendi cumulandi cupidinem, plurimum abutentes, pensiones, aut ambierunt, aut sibi refigerunt. Et ex nimia, quæ in Curiam Romanam sensim irrepit, facilitate pensionum impertiendarum, earum tam longe lateque diffusa eluvies Ecclesiastis totam invaserit, ut Patres Concilii Tridentini, quibus, in omnibus omniæ relicendis penitus abolendis, immensa undique tum laboris tum difficultatis incommoda se se offerebant, eas tantum interdixerint pensiones, quibus onerari postea potuerint, aut Episcopalis beneficia, quorum redditus 1000. nummorum non exsuperaret; aut ipsæ curæ, quæ ultra annum 300. librarum centum, Titularibus non redderent.

Tribus tantum de caussis, quæ Canonica judicabantur, pensiones in Gallia permittebantur. Prima, ad conciliandam pacem inter duos, de eodem Beneficio, contendentes. Secunda, ad exequandum exiguum quoddam beneficium, cum alio pinguiori: quando nimis ad honestum atque sufficiens videtur, illius qui via permutationis, Titularis evadet, exiguum illud beneficium non poterat assurgere. Tertia tandem, ad suppedantanda vita necessaria iis, qui propter infirmitatem, aut quamcumque aliam causam legitimam, beneficis suis renuntiantur. Quæ quidem sic fuere statuta a Cle-ro Gallico generaliter congregato anno 1598. & confirmata deinde a Ludovico XIII. in Edicto anni 1629. & Ludovico XIV. in Edictione anni 1671. & subiecte illius Interpretatione anni 1673. in quibus præterea Princeps iste vetat, ne in posterum de curis, sive præbendis in Curia Romana resignandis ullæ instituantur pensiones, ab iis percepientiæ, qui per quindecim annos, prædictis beneficiis annexa officia non præfitterint, excepto tam in infirmitatis alicuius notabilis casu, qui ab Episcopo Diocesano comprobetur. Potest recurri ad responsum, quæ subjicitur casui immediate sequenti, Bertrandus, eorumque casum primo, qui sub vocabulo pensionis proponuntur; ubi, quæ eo loci breviter perlustratus, omnia & singula, copiosiori distinctiorique stilo, tractata reperiuntur.

Quibus sic præsuppositis, Dicimus 1. ex observationis in antecessum patre, quælibet pensionem, ad Ecclesias utilitatem edificationemque, primo ac præcipue reducendam esse; atque adeo, nisi duo prædicti Parochi id sibi animo proposuerint, quin immo privatum communum propriamque oblationem, tanquam permutationis, ab ipsi facienda, primam præcipuumque causam habeant; ut videntur omnino innuire, quæ in exposta quæstione, rerum adjuncta quædam enuntiantur, iis nos autores esse jam non posse, ut cogitatam exequantur permutationem: quippe cum Canonibus, tum ipsius Ecclesiæ animo, in eo casu tota profus adverfaretur.

2. Licit memorata pensio locum habere possit, quoad forum exterius. Ubi juris præsumptiones soluta attenduntur: non ideo existimamus a Germano posse, tutæ conscientia, ullam retineri pensionem de cura quam permutare cum Beneficio Paschasii intendit.

D 3

Quia

i. Quia duo beneficia quoad annum redditum
sunt omnino paria.

2. Propterea quod, et si cura posterioris istius, alio tuni decimarium, tum aliorum vestigialium tributo, quod conatur ad suministrum usque 300 librarum, oneretur; nec sumbitus fabricæ vicarius, neque Ludi-Magister solvantur, residuus tamen ei superest annos 500 librarum redditus, qui satius copiosi esse existimat, ut ad honestam, tum ipsius, tum Vicarii suffentationem conferre possit, in ea præterim provincia, in qua viliori pretio quæque comparantur quam in urbibus permagnis; & in eo loco in quo subsidarium quoddam, utpote quæ educunt lacrimina, fructus, ceteraque simili ad iunctitudinem viæ faciliterem conductuenda, suppleri possunt. Enimvero complures novimus Parochos pinguior reditu non gaudentes, qui tamen Vicarii solvendi onus sufficiunt: Addendum præterea, cum sumbitus fabricæ, Vicarius in cura Pachallii non instituatur, a Parochianis effici non posse, ut invito Parocho, in illa remaneat: ac proinde Parocham, si volenter, posse Vicarii subfido non mutari, atque Curialibus quibuscumque munis ipsum volum fungi; ut a ruralibus Parochis passim fieri videatur. Insuper immunit sibi tuni decimarium, cum ceterorum vestigialium onera, quæ dictæ Culæ imponuntur, ita Parochus posset obtinere.

Nec est unde obiciantur, quæ tum de colligendorum fructuum Curæ S. Aidae difficultate & incommodo, tum de Curâ S. Clementis pulcherrimo jucundoque & situ & prospectu, plurimum exagerantur; si quidem allegatae rationes, privatum omnino duorum Parochorum, Ecclesiæ vero utilitatem nullatenus pertingant. Quo qui sem in permutationis casu, quam vilipendenda sit privati commodi ratio, tam astimanda ponderandaque est, iuxta regulas Canonicas, quæ Ecclesiæ communis adificationemque attiner.

Quantum est de pauperibus Parrocchia; et eorum virili parte suffunditorum curam tanquam ipso Deo, sibi demandatam, debet Parochus supcire: Ad largiendum vero in eorum subsidium non tenetur, nisi pro sui conditione redditus: atque si in necessitatibus communibus superfluum sum, & ea, quae sibi ex laudabili paritate obveniantur, in extraordinariis vero & insolitis, pofitorum etiam, quae sibi necessaria sunt, partem ei erogaverit; et eorum Deo debitum munus solvit: fertur in uno quadam ex articulis doctrinae a sacra facultate Theologica Parientes propositis. Erit quoque ipsi, collectiones quadam pias in eorum gratiam faciendas, quin & aliquam caritatis socialitatem instituendam curare, juxta formam illius, quae in Parocchia S. Clementis jam constituta est. Cui quidem institutioni promovendae, humerum prodebet Pontificium diploma, o fine, Papa concessum, ut unicuique praedicta socialitati nomen danti, multiflexu indulgentia cederet.

Denique nec omittendum videtur, causam allegatam retinendae sibi pensionis ob ementitatem sanitatis speciem, a Germano frustra obtenti, in quo quod egenorum Parceret, quae sibi permittantur a offertur, inde suffundandorum causam praetinentem, sub eo nimur velamento, quod in eorum gratiam illuc constituta non reperiatur, sicut in eam Cura, caritatis socialitas. Neque enim ex eam Cura in aliam convenit transferri portionem seditus, etiam cum animo Pauperibus inde subveniendi; cum ejusmodi portio egenis loci in scripturis, peculiari quedam ac praecipuo iure competere debeat: & deficienibus egenis, ad fraticam Ecclesias, si egeat, aut ad proximum Xerodochium ratione potiori, quam ad pauperes, qui in Provincia remota simili & omnino aliena egunt, pertineat.

C A S U S I I.

BERTRANDUS, pensionem sibi de redditibus suojudam Cūræ constitutam, cuius titularis quem erat, sed in qua nihil quidquam muniorum biverat, in Curia Romana comprobari oblinuit. Cum solius auctoritate Papæ nitatus, potestne

tuta conscientia & excuso omnis anxietudinis
scrupulo, prædictam percipere pensionem?

R E S P O N S

U t firmioribus rationum argumentis difficultas proposito discutatur, opera preium ducimus, si quid de origine & historia pensionum subiectum; nec displicebit lectoribus, si jucunditati simul & utilitati confluentes, a proposito videamus aliamq[ue]m disgrexi.

4. Quarecumque pensionum concessio repugnat Iuri Comuni, quod omnia omnino beneficia, nulla redditum partione esse detractione facta, conferri praescribit; Quemadmodum ab Innocentio III. in una quadam ex ejus Decretalibus praepictur (4). Cujas rei ratio est, quod quaecumque copiosam & pingue fuerit aliquod beneficium, nunquam nimium esse posse Beneficio, qui perceptos de beneficio redditus, ea ratione tradat, qua tunc Ecclesie menti, tunc Canonice legitimaque administrationi consentiat; hoc est, qui fibi accepto, quod ad honestam sustentationem requiratur; quod reliquum est, aut pauperem.

ribus erogat, aut in pios quoddam viis impedit.
2. Quæ nobis antiquissime pensionum exempla
traduntur, eam proponunt, quam Maximus Antiochenus Episcopus, Concilio congregato ultrò
obtulit Domino, qui jamjam Episcopatu fuerat
depositus: namque tum ad illius Episcopatu fuisse

depositus; quamque tum ad illius Episcopatu[m] iustificationem, tum ad conciliandam pacem, de redditibus Episcopatus, huic imperti[er]a Maximo, Concilium non denegavit. Residentibus universis ante Cancellos sancti Ataris, inquit, Patres Concilii Generalis Chalcedonensis (b), Maximus, Reverendissimus Episcopus Antiochiae, dicit: Decipr[m] m[od]estis et beneficentissimis Et gloriissimis Judices, Et sanctam banc [e] universalem Synodam, ut humanitatem exercere in Dominum, qui fuit Antiochiae Episcopus, dignemini, Et statueri ex certos sumptus de Ecclesia, sub me ubi est... universa sancta Synodus concenserat

**Secundum exemplum habet, ex penitio, quæ in eodem Concilio, ad summam usque fidolorum aevorum 200. affigata fuit cuique duorum Episcoporum dictorum, Bafianii & Stephani, qui titulum Episcopi Ephesi fibi simili arrogabant, quoque Concilium ab ipsis Ecclesiæ regimine, conservata Episcopali dignitate, submovit (c) : Re-
moebuntur quidem a famâ Ephesiorum Ecclesie Ba- 2.
fianus & Stephani Reverendissimi : habeant autem dignitatem Episcopi ; Et ex redditibus mensestris san-
ctissime Ecclesie, nuriumenti gratia, & consolationis
anxiis fungildos aurores ducentes accipiant. Ita
acquirat famulos istud Concilium, cuius Patres
te acclamavere : Hæc iusta sententia : Hæc iusta
forma. Hæc bene habent.**

Tertium quoque exemplum in eodem Concilio
occurrit (d), in quo cuidam Episcopo pensio sub-
ministrata est, cui, Episcopatum quendam po-
tulanti, concurrente competitoris alterius jure
avorabiliiori, non vixum est adiudicari.

Quartum legitur apud S. Gregorium Magnum, qui jubet, pensionem Agathoni Episcopo, propter nonorum perversitatem deposito, nec habenti unde sustentaretur, perfolvandam. Sic loquuntur sanctissimi Papae (e) : *Potquam in Agathouem, quoniam Episcopum, iuxta qualitatem excessum, distillatione est Canonica vindicatum; necesse est humanitas intuitu, quemadmodum sustentari possit, dispositio.* Propterea fraternitas ad Lipariitanam Ecclesiam, in qua supradictus Agathus Sacerdotis gestificium, felix dirigit, eique ad presens exinde uniuscunquam solidos, qui in eius possum profere viuum, transmittas: *Nam nimis est impium, si aliquantum speculatori, cuiuslibet, dicitur.*

Quintum etiam reperitur, in quadam Epistola ab eodem Summo Pontifice scripta, ad Gallianum quendam Episcopum (f), qui cum non valeat, ex cancri infirmitate, Episcopalia munera implere, sufficiens pensione subveniat. Ista dicitur epistola.

quit, se non ulterius ad hoc ministerium, intellegebamur habere, nec ad alia officia, subvertente immunitate, posse factores affligeremus: alium, suo loco expectans ordinandum: quo factio omnium solemniter actione: alter qui dignus fuerit, Episcopis ordinatur; si tecum, ut quicunque, eundem Episcopum, hoc facili vita teneri, lumentis ei debitis, et eadem Ecclesia ministrerunt.

Ex quibus exemplis aperte demonstratur, pri-
us Ecclesie temporibus, non nisi in eorum gra-
m, qui omni serum impia confabulantur,
tensiones fuisse concessas: neque in eo casu un-
quam degenatas, licet per exiguum tantummodo
temporis spatium, Ecclesiæ delerivissent: sed ne-
quando ad tertiam usque quartam portionem fru-
strum beneficiorum in quibus assignabantur, ali-
e essent, nec nisi ad necessariam strictissimamque
rationem, corum, quibus cedebant,
commodate. Plurimi deinde Ecclesiastici inde
cacionem arriperunt, pensionis sibi captan-
tarum: etiam si nihil quidquam in gratiam Eccle-
siae, sive laboris & operis conculserint; atque ut
obtinherent, quoquacum fucatos praetextus ad-
hibere non erubuerunt: At quoniam intricatum
sit atque omnino difficile, quae legitime aut ini-
uste forent discernere; inde evenit, ut quae pes-
episcopos, residere huc usque consueverat pen-
suum impertendarum potestas, tota tandem
erit Summo Pontifici delata.

Concilium Tridentinum, quod obstatu ex portentosa illa in totam Ecclesiam pensionum quasi reptione, que de singulis pene beneficis acciebantur; cum tanto malo mederi, tam pernicio abusu simul & femel refecato, prudenter non aluerit, quin graviora exinde conqueferentur in commoda; prohibitorum duxatae tuit Decretum, quod sic se habet. *Omnis haec Cathedratis Ecclesiae, quarum reditus, summam ducatorum mille et parochiales, quae summan ducatorum centum, secundum versus annum valorum, non excedant, nulli emeritibus, ut solerentur, leviter, leviter, et*

*uit pensio[n]is, aut reservatio[n]is fructu[m] gra-
uen[t]is. (a). Quoniam vero iolus iam Summi Pon-
tificis est, instituere penso[n]es: Concilium Rorho-
magense a Cardinali de Bourbon coad[u]m anno
581: (b), ita declarat: *Omnis penso[n]es & pa-
tio[n]es Super Beneficiis, in quibus non interuenit Se-
cunda Apologetica approbat[ur], illicitis & Simoniacas
declaramus. Quid idem quoque inde fere verbi-
cilio Concilio Bituricensi habito anno 1584, prouin-
ciatur. *Omnis ... ex iijdem (Beneficiis) penso[n]es,*
*nam Summi Pontificis autoritate no[n]censes, ac ne-***

Si summa Pontificis auctoritate pacientes aut per-
spicentes ... Se Simoniacos esse ... intelligantur (c).
Erat hoc in uero positum in Gallia, ut nulla
permitteretur penitentiis instituto, nisi in tribus
casibus; ut colligatur ex actis Conciliorum gene-
ralium Cleri anni 1598. Primus, ut compimere-
tur; inter duos contendentes, omne litigium; hoc
est, cum pacis conciliandae, rum ipsius utilitas
Eccl[esi]e promovenda gratia. Secundus, ut Bene-
ficium minus permutatione cum alio pinguior
sum cum isto posset exercari: quod, quidem lo-

imul cum ito posse exequari; quod quidem iorum non habebat, nisi in quantum , de minori beneficio perceptus redditus conferetur insufficiens ad honestum tam videtur tam veltum illius quam permutationis Titularis efficiebatur. Tertius, ad suppeditata vitæ necessaria, iis, qui ex insinuitate aut qualiter alia causa legitima, Beneficia sua abdicabant: Quibus casibus exceptis, Parlamenta, qualcumque penitentes, nullas irritationaliter esse jubebant; atque præsertim si in Episcopatus aut ceteris Beneficiis, quæ curam animarum habent annexam, constitutæ essent. Quibus omnino concordat Edictum 1629, in quo Ludovicus XIII. sic loquitur: *Archiepiscopatus, Episcopatus, Curas & Xenodochia, nullis penitentias in posterum gravabuntur.* Quod roboravit Ludovicus Magnus, quoad Curas & præbendas, suo Edicto Athenais mensis Junii 1671, in tabulis amplioris Consilii, nonnulli Julli, supremi vere Senatori, ejusdem mensis vicimo primo intercripto, quo prohibetur, ne in illis Beneficiis, alias affigentur penitentes Titulari, etiam curas in officia, per quindacun-
ciam

(d) Pater
Thomassinus
de disciplina
Eccles. 2. parte.
l. 4. c. 18. &
p. 4. l. 4. c. 37.

(e) Ad Ti-
moth. 6. 8.

(f) Cap. de-
lectorum Car-
dia, & aliorum
Præl. de emer-
danda Ecclesiâ.

dignibus concedi debent. Nam redditus sunt annexi beneficio, ut corpus anime, ideo, sua natura, pertinet ad eum, qui beneficium habet, ut passo ex illis vivere honeste pro suo Ordine, similique queat sustinere impensas pro divino cultu & Templo Sacramentorum adum reparatione; ut, quod reliquum, impensis usus impendas; hoc est enim natura ipsorum reddituum. Quibus, praedicti Cardinales & Prelati deinde subjiciunt. Atque per postulam dari Clericos diuersis, qui commode honeste vivere queat, magis certe abusus, tollendus uterque. Atque ut per verso adeo abusus occurreret Rex Ludovicus Magnus, Edicto suo Athenijs jam memorato anno 1671. confirmato, subsequente illius declaratione. Decembris 1673. Item Arresto a Consilio de rebus ad Regnum pertinentibus, in Fano S. Germani in Laya, lato 24. Iulii 1669. & alio Arresto amplioris Consilii, juxta quod a Consilio de rebus ad Regnum pertinentibus, & Consilio privato pronunciatum 6. Februario 1670. ac denunciatum fuerat, agentibus Cleri Generalibus, statuente abrogatione immunitatemque quarumcumque pensionum in curis assignatarum; declarat futurum, ut pensiones, conditionibus etiam in laudato Edicto enunciatis, concedenda, eo ipso, nulla irregula evadant, quo, qui illas percipient, de aliquo Beneficio, aut Ecclesiastica quadam pensione, ad honestam vitam necessarium sufficie providebuntur. Quae quidem plurimum abunde diximus, ut licet inde concludere, cum Bertrandus, in curam nihil operis impenderet, de qua, pensionem sibi retinuit percipiendam, eum nullo jure, nisi, ut eam excipiat; & ad eam abdicandam omnino teneri: siquidem nec a peccato posse exculpi ex sola Curia Romana Pontificis dispensatione, quæ nullo casu legitima fundamento inniti, cognoscitur: ut fuisse quoque aliquando evincemus.

C A S U S III.

OCTAVIUS, Dominus ac Patronus Parochie S. Godardi, Juvenalem sibi nepotem, Subdiaconum, annos natum viginti quatuor, ad illam Curam nominavit. Juvenalis in dicta Cura possefitionem, deductus, annexa Curia munia, a Vicario per annum integrum praefari, curavit, ipse Sacerdotio non innotatus: Verum timens, ne forte Beneficium iudicium, ab alio tanquam caducum, impetraretur, eidem Vicario resignavit, pensione 200 librarum, de eo, retenta, atque in Curia Romana comprobata. Oblata a novo Titulari abdicatione memorati beneficii Episcopo, simul cum adjunto presentationis instrumento, quo Bernardus ad octavo ad illud nominabatur: Deo iste propositus, atque a tribus circiter annis positus fuit; per quod temporis spatium, unoquoque anno laborenti pensionem, Juvenali Subdiaconi etiamnum extanti, perolvit. Ea de re, duo queruntur. Primum, utrum Juvenalis potuerit, tuta conscientia, pensionem illam sibi retinere ac percipere? Alterum, utrum posito, quod non potuerit, an ad restituendum quodcumque perceperit, teneatur?

R E S P O N S .

Ex dictis, in precedentibus Decisionibus, manifestum est, a Juvenali, tuta conscientia, non potuisse, de Cura S. Godardi, pensionem retinere; siquidem nihil unquam sibi laboris in eam impenderit. Praterea vero addimus, cum, praedictam Curam, ab eo Subdiacono, acceptatam verisimilius appearat, abique eo quod intenderet, annexa illi munia praestare, ea de causa curaturus, ut ad Sacerdotium eodem anno promoveretur, quemadmodum conditions ipsius ratio requirebat. Immo, nec nisi eo fine, ab ipso accepta videatur, ut fructus ex illa perciperet, ac de ea alteri resgnanda, pensionem etiam sibi reservaret, cum in isto calu, a mortali peccato excusari non posse. Quin etiam exsistamus, ipsum ad integrum fructuum, anno priori, perceptorum restitutio-

(e) Bonif. VIII. in c. Commiss. Constitutione probatur (a), cuius ea sunt verba: si: promoveri ad Sacerdotium non intendens, Paro- chie potest in 5: promoveri ad Sacerdotium non intendens, Paro- chie. lib. 2. tit. 4. tialm receperis Ecclesiam, ut fructus, ex ea per-

annum percipias, ipsam post modo dimissurus (nisi vo- luntate mutata promotus fueris) teneberis ad fructuum eorumdem restitutioinem, cum eos receperis fraudulenter.

Idem eodem quoque modo definitum reperitur a Concilio Bituricensi anni 1584. (b), his verbis:

(b) Concil. Bituric. tit. 3. de Beneficia cau. 1.

Cum Beneficium Ecclesiasticum non otois, sed officium suum resguenibus, sit constitutum, & propter officium deum Beneficium, denuncias hec Synodus omnibus, cuiuscumque gradus & conditionis, qui beneficis Ecclesiastica, solus temporalis prouentus gratia, suscipiunt, eos non facera fructus suos, sed ad restituendum teneri. Concilium Burdigalense an. 1624. habitum, de his, qui ejusmodi sunt, sic loquitur:

Qui sine intentione clericandi, Beneficia ad tempus vestimenta... hi omnes, de Simonia & confidencia labo-

rum, suspecti valde censentur (c): Quibus & addendum

(c) Concil. Burdigal. tit. de Simonia & confidencia.

2. Cenemos, a Juvenali retainam pensionem nullatenus percipi posse, quin teneat invenire, vel ex eo, palam prodat, quippe, ut jam dicunt est,

nullo sibi, in Curam S. Godardi, impenso labo-

re, eam fuerit consecutus; & consequenter, ad re-

stituendum illud quodcumque percepit, eum om-

nino teneri, juxta haec verba Bonifacii VIII. Te-

neberis ad restituendum fructum corundum;

cum eos recuperis fraudulenter. Neque vero, etiam si Cu-

ram praeclaram acceptavisset, ea mente, ut tum

Sacerdotium iniret, tum ut Curiale munus in illa obiret, ideo memoriam pensionem posset exciper-

re, quippe, eodem testante Summo Pontifice, de

Cura, eo ipso, jus eum decidere statuat, quo non

fuerit, infra annum, ex propria culpa, ad Sacer-

dotium promotus (e): Porro si intra dictum tem-

(e) Bonifac.

pus (scilicet infra annum) non fuerit, rationabil-

VIII. in cit.

causa cessante, promotus: tibi Ecclesia ipsa, qua, cap. Commiss.

dihi statutis autoritate sum privatus existit: (ne sta-

tum ipsum fuit Iudibrio, debitoque fructus effe-

Bus; & non rebus, sed verbis, cum si posuit contri-

varium faciendum, Let. impensa videatur,) nullatenus ea vice poterit iterato conferri. Statutum, quod Bonifacius VIII. ex loci appellat, illud est, quod a Gregorio X. in Concilio Lugdunensi promulgatum est, quodque se habet (f): Is etiam, qui ad buxumodi regimur (scilicet Parochialium Ecclesiasticum) affluerit, ut gregis sibi crediti, diligenter curam gerere posse, in Parochiali Ecclesia, cuja Re-

ctor existens, sedet personale tenetur; & infra

annum, a commissi sibi regimini tempore numeran-

dam, se faciat ad sacerdotium promoveri.

Quod si infra idem tempus promotus non fuerit, Ecclesia sibi

commissa (nulla etiam præmissa monitione) sit pre-

sentis Confessionis autoritate privatus: In quo ni-

mirus ampliavit, quod ab Alexander III. ea de re,

jam decrevit, nec verbis adeo disertis expressum

erat; quandoquidem juxta istius mentem, non prius

vacare censematur beneficium, quam dicta senten-

ciatum (g).

Nec est, unde pretendatur in gratiam Juvenali-

8.

quod, in Curia Romana, penso instituta fue-

rit. Cum enim Curam, ultra annum retinuerit,

ipso a Sacerdotium se promoveri non curans; ipso Jure, de beneficio suo decidit post elapsum

annum primum, ut jamjam annotavimus. Cum

igitur titularis cura legitimus esse decineret, re-

tinere sibi, de ea pensionem, nulla profusa ratio-

poterat. Præterea vero, nec sola summi Pontificis auditoria sufficit, ut penso, legitimata canonicamente esse censematur; justam enim intercede-

re insuper adjundam causam, quamplurimum

requiritur: Quam quidem causam, semper adle-

te supponit Papa, licet ipsius vigilantam illud,

& optima, quæque confilia fraudari, plerunque contingat. Sine causa enim non habet locum, in

foro interiori & coram Deo, dispensatio, inquit

Cardinalis Toletus (b), sed tantum in foro exter-

iori. Unde, qui pensiones retinent, etiam cum dispen-

satione; si non adeo causa legitima, securi non sunt;

nece excusantur, quia Papa dedit, & ipsius est con-

fiderare quomodo dedit. Hoc enim non excusat. Si

enim aliquis accipiat pecunias ab economo, quem

scit male dispensare res Domini, & contra iustitiam non

potest tunc retinere. Papa autem, non est Dominus bo-

gerum

(b) F. Tol.

Infrus. faci.

l. 5. c. 8. 2. 1.

PENSIO ECCLESIASTICA:

45

plurimis in supremis Galliarum Curia, ut pen-
sio de fructibus alicius Beneficii-curæ, justis etiam
de caufis, percipi solita, deficiente religionario,
extinguatur; ac succurrere definit antiquori Ti-
tulari, nisi, ut istud inconvenit præaveretur,
ipie curaverit post institutum sibi, in Curia Ro-
mana, pensionem, expediti Arrestrum, quo statua-
tur, eam, novo Titulari legitime vocato, agene
re que summo Procuratore Regio, supremi Sena-
tus auctoritate comprobando, ut tam a debitore
quam ab illius successoribus, de fructibus be-
neficii deinceps persolvatur. Quod ut facilis al-
sequi possit, plurimum juvat, ab eo, qui penso
affigatur, proferi testimonium literis Ordinarii
conformatum (f).

C A S U S V.

(f) D. Du Per-
rai de iure Ca-
noaco Galli-
cano. tract. de
stat. & capa-
Ecclesiast. 1.
c. 4 §. 17.

SOPHRIUS, Parochus Parocie S. Rigo-
berti, postrquam cura sua defervit, per annos
otto, aut decem, omnibus, probatis exemplo
prælucens; ex ingravescente subita paralyse, sic
recentur. Jus ipsum, duos speciamet designat:
Priorem scilicet, que appellatur pro bono pacis
ipsi lingua corporis media pars obrigare, ut
Curialia officia, jam obire, nella ratione valeat.
Cum autem nihil de necessario vita, aliqua ex
parte, suppetat, convenienter sibi de beneficio
iuri reditibus, pensionem retervari maxime perop-
taret. Ipsum non latet, Edicto 1671. cautione esse,
de aliqua cura, penso retineatur, nisi post
impensum, per annos quindecim integros, in eam
laborem: led Parochum quendam sibi amicum
novit, virum omni tum probitum, tum boni
exempli laude præcellentem, qui resignandam si-
bi pensione retenta, curam acceptare non diffi-
cetur, qui, nequicquam contra statuente Edi-
cto, pensionem, tempore præfinito certissime nu-
meratur est. Potest-ne, recta conscientia, So-
phronius, curam suam, ei, sub memorata con-
ditione pensionis, resignare?

R E S P O N S .

MENANDER Parochus Parocie S. Yonis, Cu-
rialibus officiis, multa, tum ex caritate, tum ex
diligenti, comparata sibi laude, per annum au-
menes decem & octo, perfundit; in gratiam Ju-
dæ, curam suam abdicavit. Sed quoniam aliunde
non suppedit, unde vitam sustentet; de fructibus
illius beneficii, congruentem pensionem sibi retinuit.
Numquid, in eo casu, Jus ipsi non patrinator?

R E S P O N S .

Existimamus, Menandrum, in casu proposito,
de sua cura, pensionem retinere, tutu conscientia,
non potuisse. Nequenam, ita tentiente eru-
(d) Sambo-
vius t. 2. casu signata cura, pensionem, sufficit, quod, nihil
122. & tom. 3. casu 74.

dito Theologo (d): ad constitutam sibi, de re-
tentione, sufficit, quod, nihil suppedit, unde vitam sustentet; de fructibus
illius beneficii, congruentem pensionem sibi retinuit.
Præterea requiri, ut, in cujus gratiam, penso institutum, si beneficio derivetur, per longum temporis intervalum; quod, ipsa jam
(e) Garcias determinabatur (e); quodque, hac nostra statute, de
Benef. part. debet, in Gallia, ad integrus usque quindecim
a. c. 3. §. 1. de electione &c. apud Greg. IX.

existat, atque Arrestrum, ipse deroga in eis gratiam, fuit
cujusdam Jurisperiti (g): Prior atque posterior (f), leg. Lælio. 7.

quam vos, mens dicens. Enimvero, nisi legis in fin. digesta
statutum esse supponatur, ipsam, juri nata
sufficit, quod quidquam, ad honestum victimum, aliunde suppeditat. Præterea, statutum esse, quod neque superius, ne
scenitum: nisi ex quadam Regio Diplomatica, per
longum temporis intervalum, adeo laudabiliter
fundatur, & ad eas usque conditionis angustias perdu-
ctibus, quibus ipse premittit Sophronius, unicum, quod relinquitur vita sustentanda perfrui sur-
ripetur: verum illud sibi tantummodo propo-
suerunt, ne venalia ac turpi profusus quaestio ob-
noxia, pergerent Ecclesiastici habere beneficia, qui
bus annectebatur curia annularum, aut continuæ
actualisque residentia onus, quæ ab eis læ-
pibus acceptari solitum erat, ut, inde pensiones
benificio deriventur, temporis brevitas, quo benefi-
cio derivetur; succurrere saltem possit, quædam
alia causa legitima, que ab ordinario comprobetur.
Porro, jure nemo contendat, ab eo, qui, si-
cuit Menandri, Cui iubilus munis, per unum dividat
taxat annum, aut ad summum, per decem & octo
menes, perfundit; laboris & operæ plurimum,
in Ecclesiam, impensum est, unde fructuam, ex
quibus redditus beneficij coalecunt, portionem ali-
quam, sibi merito possit assumere: adeo non
scenimus, quæcumque sit vita necessariorum inno-
pia, legitima illa ratione posse a prædicto Pa-
rocho retervata pensionem percipi. Ideoque viam aliquam, que sua conditione congruat, feligere
debet, que ipsi, ad vitam sustentandam, valeat
aliquid opis & subhildi conferre.

His etiam subjicere juvat, pensionem in eo ca-
su, Ecclesiæ menti omnino contentaneam esse;

quod potest facile erit, ex variis exemplis, que
ex Concilio Generali Chalcedonensi celebrato an-

(g) Conditoris legum agitatis convenit esse fa-
tu. Leg. Hac
leg. 6. cod. do-
c. 3. cas. lib. 11.
tit. 14.

no 451. & ex Epistolis sancti Gregorii Magni, collegimus, in responso ad primam difficultatem: adeoque remoto omni scrupulo, postea tum a Resignatario persolvi, tum a Sophronio percipi (a).

(a) Sambo-
vius. t. 1. CR,
fl. 72.

C A S U S V I

LUDOVICUS Prior S. Gelai, resignavit Salvio
fuum Prioratum 3000. libras quotannis referen-
tem, reservata sibi 800. libras pensione, cum
dicti Prioratus ædibus, atque adiacente horto, &
Clauſo quodam muris circumdata. Post sex men-
ses, ab incepta, a Salvio, beneficij iſtius posſeſſione,
Ludovicus 400. libras, pro sue pensionis
femestri primo, sibi a Salvio numerari curavit
nulla relata prius, in acta fori Ecclesiastici, si-
gnificatione, occupatas a feſades, adiacentemque
hortum & Clauſum, memorati Prioratus esse ap-
pendices, contendit Salviuſ, ex neglecia ſila for-
mula, fuit regnante tam adiumento, quam hor-
tui & Clauſi poſſeſſione, ipſo jure, cedidisse; adio-
neque cum eo inerit, ut ipsum poſſit inde ever-
tere. Ludovicus quidem, ad predictam signifi-
cationem referendam, ſe tereti fatetur; at per
tempus, ſibi etiamnum licere utrū preſcriptam a
firma formulam ifam poſſit implore, intendit.
Nonne Salviuſ debet, ex conſciencia, intentiam,
adversus Ludovicum, ſuum regnante, actionem
bijicere, illique poſſeſſionem adiumentum, horti, at-
que Clauſi, liberata permittere?

R E S P O N S.

(6) Item t. 1. Theologo, ac Professori quandam Sorbonico (b),
sic ab eo fatisfactum est: respondendo nimurum,
laudatum resignatarium, ad abiciendum inten-
tam , in cuius proposito , actionem adversus refi-
gantem, nec ex conscientiae debito, nec ex sum-
mo jure, teneri . Cujus nos vestigis etiam insi-
stentes dicimus, Salvum jure omnipotenti niti , ut
illatam, adversus Ludovicum, actionem perlequa-
tur , & adipiscatur iudicium , quo provocatus
Prioratus sedibus, hortoque adiacente ac clauso,
in gratiam provocatoris, extrudatur . Ratio est,
quia Ludovicus ante perceptam , fuæ pensionis
800. librarum, primam sibi obtingentem partem,
ad significacionem predictam, in acta fori Eccle-
siastici, interribendam , necessario tenebatur , qua
constaret reservatas sibi memoratas, sedes, horumque
adjacentem ac clauem , Prioratus S. Gelai
esse appendices : Quæ quidem significatio , cum
non fuerit, opportuno tempore , relata , jure de-
cudit quoad istam partem ; integræ nihilominus
remanente, quam sibi constituit, 800. librarum,
pensione . Quod quidem vel ex eo probatur , quod
rescriptum in Curia Romana expeditum , quo hu-
impostum referente, confessione , laicis ,

C A S U S VIII.
FLAVIANUS, septuaginta & octo annos natus, ac ab annis tringita quinque Parochus S. Caerulei, cum annorum finibz & infirmitatem pondere gravatus, sua jam defervire curæ, a lessbris, non valeat, eam Norberto, resignandam offert, sub conditione pensionis 35. librarum reservandæ, eoque etiam interposito pacto, quod statim atque possessionem inierit beneficii, pensionem primò anno subtingentem, esset in antecessum numeratus: quanquam illius cura reditus, ultra 900. libras, certissime non extenderat. Norbertus, impositas sibi duas resignationis leges acceptat: quin etiam Flavianum 100. librarum summa numerare cogitat. Petit utrum

Diximus , ante perceptam primam pensionis ob-
venientiam partem , a Ludovico debuisse referri in
acta fori Ecclesiastici istam significationem : prop-
terea quod quandiu nihil ex pensione repererat ,
tandis valida atque admittenda fuisse : neque
alia de caula , per tempus illicita evasit ; nisi quia
400. libras exceptis , primumq[ue] istam significati-
onem inscribi curaverat , ut tenebatur ex claustralibus
Decreti recensidentis , in instrumento pensionis in-
stituta , aperte verbis expressa .

RESPONSUS
Respondemus, oblatas a Flaviano priores condicione curse sue resignanda, in gratiam Norberti, necessario exprimi oportere in supplicatione, nam ea de redituras est summo Pontifici, qui familius, ex plurimo canis encuntati favore, adducatur, ut determinatae conventioni aferintur. Est enim hoc in more positum apud Curiam Romanam, utensiones, tertiam redditum Beneficii Curis annorum partem etiam excedentes, quandoque permitteantur.

ETHERIUS, annum agens septuagesimum ac sextum, officio S. Fronti Parochus, annexis beneficio suo officiis, ab annis ultra viginti quinque perfunditus, nec, per valetudinem, assuetas Curiales vices jam praestare valens, curam suam abdicare cogitata, in gratiam Blasii, pensione fibi retenta, qua possit, quot vice iuperetur, sustentare. Ita cura, unoquoque anno communii 200. libras reddit. Nonne potest, illæsa nimur conscientia, annum 1500. librarum pensionem fibi constitutere; quandoquidem residuus 900. librarum reddit fit resignatio obvenientius; nec ipse cum propter summam etatem, tum ob infirmam omnino valetudinem, per multum temporis fit pensionem excepturus?

R E S P O N S .
tam difficultatem respondemus , ab
modo ad necessarium vite honestum
suppetierit , de fructibus curse S. Fronte-
rius & abique ullo conscientie
ionem ex resignatione reservari ; quip-
pos viginti quinque & amplius , illi
Verum ut hujusmodi pensio , a cano-
ris non dissentat , non debet tertiam
necessiti partem excedere ; quemadmo-
re a Sylvio (e) ; in dissolvendo quo-
posito calu , de pensione , in praeben-
var .
anno 1614 qui habuerat eidem
resignans Cardinalem Tolerum . Do-

centia aucto[n]g[ua]l[is], Cardinale[rum] Tolerante, Dominico Sotum (^d), complurimolque alios tum Theologos, tum Juris Canonici peritos. Unde nec pensionem ipse Papa admittit, nisi imposta ista conditione; modo tertiam partem fruendum non excedat; alias præfens gratia nulla sit ex ipso.

Dubius igitur de causis , Etherius , tertiam
fructuum beneficij sui partem , quæ ~~80.~~ libarum
est , debet sufficienter habere ; 1. quia ejusmodi
reditus ad honestam illius Parochi sufficiuntiamem ,
fatus superque conferre videtur . 2. Quoniam , et si
ad Blasii victimam , ex ~~90.~~ libarum summa , fa-
tis etiam aliunde suppeditari possit ; non ei ta-
nent luprefest , unde & ius Parocchia egenis sub-
venire , aut Ecclesiæ largiri tantum , quantum
debet Parochum , qui pingui adeo beneficio
gandet , tam ad satisfaciendum debito concen-
trice , quam fu bono exemplo alis praescendum ;
quoniam etiam , ut inde coeरeantur querelæ pauper-
um , quibus nec opis nec auxiliis quidquam af-
feret , & ne ipsius fama ab eis lassatur , inulta
cum tenacitatis , tum immisericordie nota , dum
neque qua oneraretur , pensionem nullatenus atten-
derent (^a) .

A S U S VIII.
us fortassis & adeo amas me.

FLAVIANUS, septuaginta & octo annos natus, ac ab annis triginta quinque Parochus S. Cae-
cui, cum annorum simili & infinitum portare gravatus, suæ iam deservire cura, a lex
membris, non valeat, can Norberto, resignari
am offert, sub conditione pensionis 35. libra-
rum reverendae, eoque etiam interposito pacto,
ut statim atque possessionem inierit beneficii
pensionis primo anno subtingentem, esset in an-
ticefsum numeratus: quanquam illius cura re-
stitutus, ultra 900. libras, certissime non extendera-
tur. Norbertus, impositas fibi duas resignations
eges acceptat: quin etiam Flavianum 100. li-
barum summa numerare cogitat. Petit utrum
Ecclesia contentiantur, & abique ullo ius
conscientie detrimento, implere fibi licet?

...imperio non faciat.
RESPONSUS,
oblatas a Flaviano priores condicione
refrigandae, in gratiam Norberti
exprimi oportere in supplicatione,
atrus est summum Pontifici, qui famo
causis enunciatis Pontifice, adduce-
minata conventioni assentiantur. Est
re positum apud Curiam Romanam ut
iam redditum Beneficis Curia annue-
ctiam excedentes, quandoque permit-

47

alterum 17. Martii 1582, quibus Julianus Brodeau in suis in eundem Autorem annotationibus, aliud Arreuum simile adjungit latum in primario Tribunali, ac pronuntiatum a D. Deverdun Senatus Princeps, vigesimo nono Martii 1612, quo confirmatur ac rescinditur sententia quadam, ex auditorio Libellorum Palatii emanata 30. Aprilis 1610, unde iudicatur Autem sic concludit: Adeoque eadem ratione non sunt responda usura personis, que, tempore iuris iuraverunt, obvenient, sed ea de re, accedentiam ad iuriscaus procedent. aut ad iuris

Quod vero ad munus atriuit, quod ex grato ani-
o, ob resignandam fibi curam. Flaviano repende-
Norbertus intendit; simoniacum omnino foret
promissum fuisse ante resignacionem admissum;
videm in eo causa munus istud, quasi conveni-
t conditio virtutis habetur super; ac proinde in
agnam apartemque Simonis suscepimus incur-
dum ei ad titularium precedentem, aut ad ipsius
beretem, ut iudicatum est Arefeo 22. Junii 1606..
quo, supremus Senatus inserviavit sententiam Prae-
fici Urbanii aut ipsius Praetoris, in eo quod damnata
wifser appellatore ad perfidiosos duo annos pen-
fonia, qui, antequam Parochus esset, omnino
abierant.

Quantum est ad Decretalem Alexandri III. ab his allegatam, qui opinioni opposita faverint; nihil inde legitime interri potest; quemadmodum obseruator a Cabasutio: siquidem laudatus Papa mentionem eo loci tantum faciat de ea

pecunia debita , quo per necessitatē Ecclesiā contraria fuit . Et , quia debitum istud perfunctorum est tantummodo ad utilitatem private personæ , & non Ecclesiæ ad utilitas Ecclesiæ maiorem , quam private personæ , favorem habet . Quæ verba sunt laudata ac plurimum laudandi Juris Canonici interpretari .

Contendimus igitur, eam Titio viam tantum supererit, ut ad heredem, non ad Joannem successorem Heraclidis, recurrit: quod etiam locum habere existimat, quamquam heredi non fit ad solvendum, atque de illo fuerit, ex praesertim Iuris sic pronuntiatum; quidquid in contrarium sentiat Cabassutus. Quo namque Juris

R E S P O N S.
Nullo proflus jure Titus a Joanne repetit
ensionis fibi adventientis usuras, quas Heraclides
eliquatus est. Verum quidem est, adversam len-
tiam, ab auctoribus quibusdam teneri (*b*), ab
esse propugnari, qua ex predecessori debentur,
trium sententia Cadavinius: Quo namque pars
fundamento contendit posset, a Joanne praestan-
dum esse debitum, quod, non ab eo, sed a pre-
decessore ipsius, quod fructus Beneficii tantum
confutatum est, quos ne nisi quasi dispensato pos-
sidebat, ut loquuntur Canones; praesertim cum
ad hanc sententiam et militarem Beneficii

neque propositum; quod
solvens a successore iacumbe, eadem
qua postea aliquis fundi (7), debitis illius
prius eundem fundum occupavit; iuxta le-
gibus obligatio, ab infero ad successorem Bene-
ficiarium, ad solvens debet, que sum antec-
edens. Iste debet, quae sunt contra-
dictio, non ad utilitatem Beneficii,
sed ad proprium eius commodum qui pensionem
percepit, potissimum vergere deprehendatur.
Iugo, dum per tempus liecit, debebat Titus
Heracilius bona pignorari; cum vero rebus suis
admodum in se ipsum culpam impingat;

or, urgente quadam Ecclesie necessitate, contrahit, omnino adstringit, iuxta haec Alexander III. p[ro]p[ter]ea (d): *Sicut filius debita patris solvere tenebit, ita Prelatus sui praecellens pro Ecclesi[ae] necessitate contulit.*

ip[su]i magistrum, in le[gi]o[n]e Italica capiuntur, et iuxta leque[nt]em regulam Juris (g): *Mora statu[m] cuiuslibet est no[n]a; & istam alteram: Damnum quod, qui culpa sua fecit, sibi debet, non aliis imputare. Quod potest etiam alio Romani Juris*

*Sed videtur illa sententia rejienda, ophiisque adverbae veritatis simul & aquitatis magis contentiva. Attamen prædicta sententia, que Benetisti successorem, antea tempori solutione penitentium illi estatio confirmari (b), quo fertur: *Qui actionem habet ad rem recuperandam, ipsam rem habere videtur.* Titius ergo nullo proflus jure inititur, ut possit a Joanne quidquam repetere.*

C A S U S X.

GELLIUS Parochus in Pago S. Avia, cuius Cura 2500. libras censu annui, offeribus quibuscumque impletis, refert; & Leutfridus Parochus S. Lamperti, cuius Cura 2000. libras onotanii.

tur, quasi sibi proprio hereditario jure competens; nec sibi, a die possessionis inceptione, in fructibus Beneficii adipiscitur. Præterea onus pensionis in Beneficio institutum non est simpli censionis in beneficiis institutum, sed et cessionis in lectione reali, quia sicut onera de quibus in lego objecta, agitur: sed est tantummodo in iuxta, hoc est, partim feiale & partim peribuale, ad quod non tenetur ipse debitor, nisi queratur res net. Quis quidem ratio laggerit a D. Louet (*f.*) in collectione Arreftorum ab ipso edita, ubi refert, ita fasce pronuntiatum est in etiam pensionibus, quia Religiosis Titularibus deservantur. Abbatia aut Monasterio, sed quo pendeant, sollicita est. Quia in curia Arreftum habent, Laumeri, cuius Cura 2005. Iudas obtinendat redditus; Beneficia sua permittant ea conditionem quod Leutfridus pensionem annuatam 25. libarum de fructibus Carta S. Avize, de qua prouidendum est percipiendam, Gellio repensurum fit. Numquid Gellius, ex iolla ratione, quod Beneficium a lectione gratiam Leutfridi abdicatum, pinguiorem redditum annexum habeat, cam sibi pensionem potest tutta conscientia referare; licet ipsi, a Leutfridi concessa Cura S. Laumeri, annum 2000. Libarum centum referat; adeoque ad honestum omnino nictum plus quam abunde fumiciat; atque non necessarium superfluo suppetat, unde pauperibus abunde largique posse erogare?

ipiorum beneficia. Quia de re citat Arribalzaga latum
tum a Tempore Parisiensi Seruit. Novembri
1558. referente D. Boulard. in quinta inquisitio-
nium classis inquisitore, pro quadam huncupatio-
nouaneau Priore de Fontaines. contra Abbatem
& religiosos de Monasterio de Marmoutier. jux-
ta duo praecedentia alta Arrestra. lice pendente.
exhibita unum quadam testimi Septembri 1558.